

Soneran varmennepalvelut

Asiakkaan vastuut

Useiden TeliaSonera Finland Oyj:n (jäljempänä "Sonera") tietoturvapalveluiden yhteydessä käytetään hyväksi Sonera CA:n myöntämiä varmenteita. Asiakas voi hyödyntää varmenteita myös erillisinä omien sovellustensa yhteydessä. Tässä dokumentissa kuvataan ne vastuut ja velvollisuudet, joita asiakkaalla on Sonera CA:n myöntämien varmenteiden käyttäjänä.

Asiakas voi toimia myös omien käyttäjiensä rekisteröijänä varmenteiden hakua varten. Dokumentti sisältää myös asiakkaan vastuut käyttäjien rekisteröijänä sekä rekisteröintivastaavan ohjeet.

Asiakkaan vastuut, velvollisuudet ja ohjeet on koottu seuraaviin osioihin:

- A Asiakkaan vastuut varmenteiden käyttäjänä*
- B Varmenteen haltijan velvollisuudet*
- C Asiakkaan vastuut varmenteen hakijoiden rekisteröijänä*
- D Rekisteröintivastaavan ohje*

Määritelmiä

<i>varmenteiden käyttäjä</i>	luottava osapuoli, osapuoli joka luottaa varmenteissa oleviin tietoihin tehdessään päätöksiä
<i>käyttäjä</i>	varmenteen haltija, henkilö jolle kuuluvaksi tietty julkinen avain varmennetaan
<i>rekisteröijä</i>	osapuoli joka on vastuussa käyttäjän tunnistamisesta varmennetta haettaessa

A Asiakkaan vastuut varmenteiden käyttäjänä

Hyödyntäessään jonkin Soneran palvelun käytön yhteydessä tai muutoin Sonera CA:n myöntämiä varmenteita asiakas sitoutuu noudattamaan alla olevia varmennepalveluihin liittyviä ehtoja.

1. Varmennepolitiikka ja varmennuskäytäntö

Asiakas sitoutuu noudattamaan Soneran asianomaisessa varmennepolitiikassa (CP) ja varmennuskäytännössä (CPS) kuvattuja menettelytapoja toimiessaan varmenteiden tilaajana, varmenteiden hakijoiden rekisteröijänä ja varmenteisiin luottavana osapuolena. CP ja CPS ovat saatavissa internetistä osoitteesta <http://support.partnergate.sonera.com/Sonera-CA.php>.

2. Varmenteeseen luottaminen

Voidakseen luottaa varmenteeseen riittävin perustein asiakkaan on suoritettava vähintään seuraavat toimenpiteet:

- tarkistettava varmenteesta sen aitous ja voimassaoloaika,
- tarkistettava voimassa olevalta sulkulistalta, ettei varmennetta ole peruutettu tai jäädytetty (peruutettu tilapäisesti),
- otettava huomioon kaikki rajoitteet, jotka koskevat varmenteen käyttöä ja jotka on ilmoitettu varmenteessa, palvelukuvauksessa tai muissa sopimusehdoissa.

***Huom.** Tiettyihin Soneran palveluihin kuuluu varmenteiden aitouden ja voimassaolon tarkistus, jolloin asiakas ei ole velvollinen suorittamaan näitä itse.*

3. Varmenteiden käyttö

Asiakas vastaa siitä, että varmenteita käytetään vain lain ja hyvän tavan mukaisiin käyttötarkoituksiin ja viranomaisten määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

Asiakas vastaa sen organisaatioon liittyvien käyttäjien yksityisten avainten ja varmenteiden käytöstä, näillä tehdyistä oikeustoimista ja tästä mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta.

Sonera ei vastaa asiakkaan toimesta tapahtuneesta varmenteen käytöstä, varmennetta hyödyntävistä asiakkaan tietojärjestelmistä eikä varmennetta käyttäen mahdollisesti syntyvien sopimusten, sitoumusten tai muiden oikeustoimien sisällöstä, pätevydestä tai toimeenpanosta. Asiakas vastaa varmenteen käyttöön tarvittavien tietoliikenneyhteyksien hankinnasta ja kustannuksista.

Asiakas vastaa käyttäjiä koskevien sopimusehtojen noudattamisesta, käyttäjien ohjeistuksesta, varmenteen ja yksityisen avaimen käyttöön mahdollisesti liittyvien käyttörajoitusten määrittämisestä ja voimaansaattamisesta tietojärjestelmissään sekä muista käyttäjän ja asiakkaan väliseen suhteeseen liittyvistä seikoista.

4. Vastuu yksityisen avaimen käytöstä varmenteen peruuttamisen yhteydessä

Asiakkaan velvollisuus on toimittaa Soneralle peruuttamispyyntö asiakkaan organisaatioon liittyvän käyttäjän varmenteesta kappaleen C kohdan 12) mukaisissa olosuhteissa. Sonera ei vastaa asiakkaan organisaatioon liittyvän käyttäjän yksityisen avaimen oikeudettomasta käyttämisestä ja siitä mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta. Sonera vastaa pyynnön vastaanotettuaan peruuttamistiedon julkaisemisesta sulkulistalla.

5. Tekijänoikeudet

Varmennepalveluiden toteuttamiseksi tarpeelliseen kokonaisuuteen kuuluvien kaikkien ohjelmistojen, dokumenttien ja muun aineiston omistus- ja immateriaalioikeudet kuuluvat Varmentajalle tai kolmannelle osapuolelle. Käyttöoikeuksista ohjelmistoihin ja dokumentteihin noudatetaan, mitä Soneran palveluiden yleisissä toimitusehdoissa yritysasiakkaille on mainittu (saatavissa Internetistä osoitteesta <http://www.sonera.fi>).

6. Vahingonkorvausvastuu

Soneran palveluiden yleisissä toimitusehdoissa yritysasiakkaille määritellään Soneran vahingonkorvausvastuut ja niiden rajoitukset.

Sen lisäksi mitä em. ehdoissa on mainittu, Soneralla ei ole vahingonkorvausvelvollisuutta, mikäli asiakas ei huolehdi vastuistaan varmenteiden käyttäjänä tässä dokumentissa esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

B Varmenteen haltijan velvollisuudet

Asiakas on velvollinen huolehtimaan siitä, että sen organisaatioon liittyvät varmenteen haltijat sitoutuvat seuraaviin velvollisuuksiin:

1. Varmenteen haltijan on annettava tarkat ja täydelliset tiedot rekisteröinnin yhteydessä.
2. Varmenteen haltijan on hyväksyttävä, että nämä tiedot sekä varmenne luomis- ja peruuttamistietoineen tallennetaan rekisteriin.
3. Varmenteen haltijan tulee käyttää yksityistä avaintaan vain asiakkaan sallimiin tarkoituksiin ja niiden rajoitusten mukaisesti, jotka asiakkaalle on ilmoitettu.
4. Varmenteen haltija ei saa luovuttaa yksityistä avaintaan toisen käyttöön.
5. Varmenteen haltijan tulee noudattaa riittävää huolellisuutta estääkseen yksityisen avaimensa luvattoman käytön.
6. Varmenteen haltijan tulee viipymättä tehdä ilmoitus, joka toimitetaan sulkupalveluun, mikäli varmenteen voimassaoloaikana:
  - varmenteen haltijalla on syytä epäillä, että hänen yksityinen avaimensa on kadonnut, varastettu tai mahdollisesti paljastunut tai otettu luvattomasti käyttöön,
  - varmenteen haltijalla on syytä epäillä, että hän on menettänyt yksityisen avaimensa hallinnan, koska sen aktivointitieto (PIN-koodi) on kadonnut tai joutunut väärin käsiin,
  - varmenteen haltijalle on käynyt ilmi, että varmenteen tiedot eivät enää päde tai että niissä on epätarkkuuksia (näitä tietoja ovat esim. etunimi, sukunimi ja tietyissä palveluissa sähköpostiosoite).
7. Varmenteen haltijan yksityisen avaimen tai PIN-koodin paljastumisen jälkeen avaimen käyttö lopetetaan heti ja pysyvästi.

C Asiakkaan vastuut varmenteen hakijoiden (käyttäjien) rekisteröijänä

Asiakas nimeää yhden tai useamman vastuuhenkilön, joka toimii rekisteröintivastaavana asiakkaan organisaatioon liittyvien käyttäjien rekisteröinnissä. Rekisteröintivastaavaksi valittavan henkilön tulee olla luotettava ja kokenut työntekijä joko asiakkaan organisaatiossa tai muussa organisaatiossa, joka toimii rekisteröinnissä asiakkaan alihankkijana.

Mikäli asiakas käyttää rekisteröinnissä alihankkijaa, hän vastaa alihankkijan toiminnasta rekisteröijänä kuin omastaan.

Rekisteröintivastaavalla on oikeus rekisteröidä ainoastaan asiakkaan omaan organisaatioon kuuluvia käyttäjiä tai sellaisia asiakkaan hyväksymiä käyttäjiä, jotka ovat sopimussuhteessa asiakkaaseen.

Asiakkaan rekisteröintivastaavat sitoutuvat perehtymään Soneran toimittamaan rekisteröijän ohjeeseen (tämän dokumentin kappale D) sekä toimimaan sen mukaisesti.

Rekisteröintivastaavan tulee varmenteen hakijoita rekisteröidessään huolehtia seuraavista velvollisuuksista (pätee myös varmennetta tai avainparia uusittaessa):

1. Todentaa varmenteen hakijan henkilöllisyys.
2. Varmistaa, että varmenteen hakijalla on valtuudet hakea varmennetta.
3. Velvoittaa varmenteen hakija antamaan asianmukaiset tiedot varmenteen hakemista varten.
4. Tarkistaa varmennepyyntöä varten annettavien tietojen oikeellisuus.
5. Varmistaa, että varmenteeseen tuleva commonName, joka sisältää Varmenteen haltijan nimen, on yksikäsitteinen asiakkaan organisaatiossa.
6. Mikäli varmenteeseen tulee varmenteen haltijan nimeksi salanimi eli pseudonyymi (esim. User1), huolehtia siitä pseudonyymi koostuu yhdestä sanasta ilman välilyöntejä, jolloin se on tunnistettavissa pseudonyymiksi.
7. Mikäli varmenteeseen tulee varmenteen haltijan nimeksi pseudonyymi, huolehtia siitä että varmenteen haltijan todellinen henkilöllisyys säilyy tiedossa vähintään niin kauan kuin varmenne on voimassa.
8. Toimittaa varmennepyyntö tai varmennehakemustiedot varmentajalle annettujen ohjeiden mukaisesti.
9. Mikäli asiakas tai käyttäjä itse luo varmenteen haltijan avainparin, huolehtia siitä että varmennepyyntö on allekirjoitettu yksityisellä avaimella, joka liittyy varmennettavaan julkiseen avaimeen.
10. Käyttää Soneran osoittamia rekisteröintiin liittyviä ohjelmistoja ja laitteita niistä annettujen ohjeiden mukaisesti.
11. Varmistaa, että yksityinen avain ja siihen liittyvä PIN-koodi toimitetaan turvallisesti oikealle Varmenteen haltijalle.
12. Toimittaa varmenteen peruuttamispyyntö viipymättä Soneran sulkupalveluun, mikäli:
  - on syytä epäillä että varmenteen haltijan yksityinen avain ei ole enää hänen yksinomaisessa hallinnassaan,
  - varmenteen haltijan sopimussuhde asiakkaaseen päättyy siten, että varmenteen alkuperäinen käyttötarve poistuu,
  - asiakkaan näkemyksen mukaan kyseisen varmenteen käytölle ei muuten ole enää edellytyksiä.
13. Peruuttaa käyttäjän varmenne ja toimittaa pyyntö uudesta varmenteesta, mikäli ilmenee, että jokin voimassa olevan varmenteen tieto ei enää päde, mutta edellytykset varmenteen käytölle muuten jatkuvat. Tällaisia varmenteessa olevia tietoja ovat esimerkiksi varmenteen haltijan etunimi, sukunimi, ns. common name (CN) ja tietyissä palveluissa sähköpostiosoite.

Jos asiakkaalla on käytössään Soneran tarjoama ohjelmallinen rajapinta (API) käyttäjien rekisteröintiä varten, asiakas vastaa siitä, että tätä rajapintaa hyödyntävän rekisteröintivastaavan henkilöllisyys todennetaan jokaisella käyttökerralla varmenteen avulla.

Asiakkaan tulee huolehtia siitä, että se hoitaa vastuullaan olevan osuuden varmenteenhakuprosessista turvallisesti. Rekisteröintivastaavien työasemien tulee sijaita tiloissa, joihin pääsyä valvotaan.

Asiakas vastaa varmenteenhakuprosessiin liittyvien toimenpiteiden, tietojen ja asiakirjojen tallennuksesta ja säilytyksestä niin kauan kuin asiakas toimii rekisteröijänä ja käyttää Sonera CA:n myöntämiä varmenteita.

Asiakkaan hallinnollinen yhteyshenkilö nimeää vastuuhenkilön, jolle annetaan rekisteröintivastaavan oikeudet. Hallinnollisella yhteyshenkilöllä on oikeus nimetä uusia rekisteröintivastaavia asiakkaan organisaatioon sekä tarvittaessa peruuttaa näiden valtuudet. Kaikilla rekisteröintivastaavilla on oikeus hallinnollisen yhteyshenkilön pyynnöstä tehdä järjestelmiin tarvittavat määrittelyt oikeuksien antamiseksi uusille rekisteröintivastaaville. Hallinnollinen yhteyshenkilö vastaa siitä, että uudet rekisteröintivastaavat perehdytetään heille kuuluviin vastuisiin ja velvollisuuksiin ja että he saavat opastuksen tehtäviinsä.

Rekisteröintivastaavan velvollisuuksiin kuuluu uusien rekisteröintivastaavien rekisteröiminen varmenteen hakua varten sekä rekisteröintivastaavan valtuuksien päättyessä tämän varmenteen peruuttamispyynnön toimittaminen sulkupalveluun. Asiakkaan hallinnollinen yhteyshenkilö on viime kädessä vastuussa siitä, että rekisteröintivastaavan varmenteesta toimitetaan peruuttamispyyntö sulkupalveluun, kun rekisteröintivastaavan valtuudet halutaan peruuttaa.

C1 Salassapito

Salassapitovelvollisuuden osalta noudatetaan Soneran palveluiden yleisiä toimitusehtoja yritysasiakkaille.

Asiakas sitoutuu toimimaan rekisteröinnissä henkilötietolain mukaisesti.

C2 Tarkistusoikeus

Soneralla on oikeus tarkastaa, että asiakas täyttää rekisteröijää koskevat vaatimukset ja että sen rekisteröintivastaavat noudattavat rekisteröinnistä annettuja ohjeita.

C3 Vahingonkorvausvastuu

Soneran palveluiden yleisissä toimitusehdoissa yritysasiakkaille määritellään Soneran vahingonkorvausvastuut ja niiden rajoitukset.

Sen lisäksi mitä em. ehdoissa on mainittu Soneralla ei ole vahingonkorvausvelvollisuutta, mikäli asiakas ei huolehdi vastuistaan varmenteiden rekisteröijänä tai käyttäjänä tässä dokumentissa esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

D Rekisteröintivastaavan ohje

Tämä ohje on tarkoitettu käytettäväksi niissä Soneran asiakasyrityksissä ja -organisaatioissa, jotka toimivat varmenteen hakijoiden rekisteröijinä (Registration Authority). Asiakas nimeää yhden tai useampia rekisteröintivastaavia, joilla on oikeus rekisteröidä oman yrityksensä tai organisaationsa käyttäjiä varmenteen hakemista varten. Jokaisen rekisteröintivastaavan tulee tutustua tähän ohjeeseen ja toimia ohjeen mukaisesti.

Rekisteröinnissä käytettävistä rekisteröintivastaavan työkaluista toimitetaan asiakkaalle erilliset ohjeet.

1. Rekisteröintivastaavan varmenne

Asiakkaan ja Soneran välisessä sopimuksessa ilmoitettu asiakkaan hallinnollinen vastuuhenkilö nimeää rekisteröintivastaavan (yhden tai useampia) ja tilaa tälle varmenteen tilauslomakkeella. Sonera toimittaa rekisteröintivastaavalle joko:

- 1) toimikorttivarmenteen ja PIN-koodin, tai
- 2) USB-varmenten ja PIN-koodin, tai
- 3) kertakäyttösalasanan sekä ohjeet, joiden avulla rekisteröintivastaava voi hakea itselleen ohjelmistovarmenteen.

Asiakkaan rekisteröintivastaavalla on asiakkaan hallinnollisen yhdys henkilön pyynnöstä oikeus määritellä järjestelmiin uusia rekisteröintivastaavia ja tilata/hakea heille varmenteet.

Rekisteröintivastaavan tulee säilyttää toimikorttinsa tai USB-avaimensa huolellisesti niin, että muut eivät pääse sitä käyttämään. PIN-koodia ei saa kirjoittaa näkyville eikä säilyttää siten että se olisi missään tilanteessa yhdistettävissä toimikorttiin tai USB-avaimeseen. Jos rekisteröintivastaavalla on käytössään ohjelmistovarmenteen, hänen on huolehdittava työasemansa suojaamisesta sekä PIN-koodinsa säilymisestä vain omassa tiedossaan. Rekisteröintivastaava vastaa henkilökohtaisesti hänelle myönnettyyn varmenteeseen liittyvällä yksityisellä avaimella tehdyistä toimista.

Jos asiakkaalla on käytössään Soneran tarjoama ohjelmallinen rajapinta (API) käyttäjien rekisteröintiä varten, rekisteröintivastaavan on aina tätä rajapintaa hyödyntäessään tunnistauduttava järjestelmään varmenteensa avulla.

2. Varmenteen hakijoiden rekisteröinti

Rekisteröintivastaavalla on oikeus rekisteröidä ainoastaan omaan organisaatioonsa kuuluvia tai siihen sopimussuhteessa olevia käyttäjiä. Käyttäjillä tulee olla asiakkaan hallinnollisen yhteyshenkilön valtuutus varmenteen hakemiseksi.

On oleellisen tärkeää, että varmenne myönnetään oikealle henkilölle. Rekisteröintivastaavan tulee varmistaa, että varmenteeseen tulevat varmenteen haltijan nimitiedot ovat oikeat ja että niissä ei ole virheitä. Varmennepyyntö luominen on keskeytettävä, jos varmenteeseen tulevissa tiedoissa havaitaan virhe. Jos virhe havaitaan vasta jälkikäteen, virheellistä tietoa sisältävä varmenne on peruutettava ja käyttäjälle luodaan uusi varmenne oikeilla tiedoilla.

Varmenteen hakijan tunnistamisessa voidaan käyttää hyväksi niitä tietoja, joita yritys tai organisaatio on tallentanut työntekijöistään. Mikäli näitä ei voida käyttää tunnistuksessa, varmenteen hakijaa on pyydetty esittämään todistus henkilöllisyydestään.

Jos varmenteeseen tulee varmenteen haltijan nimeksi salanimi eli pseudonyymi, rekisteröintivastaavan tulee ylläpitää tietoa siitä, kenelle kyseinen varmenne on myönnetty. Varmenteen todellinen haltija täytyy voida selvittää koko varmenteen voimassaolon ajan.

3. Varmenteen, avainten sekä varmenteen hakuun liittyvien salasanojen toimittaminen

Rekisteröintivastaavan on huolehdittava siitä, että varmenne ja siihen liittyvä yksityinen avain toimitetaan oikealle henkilölle ja että ne suojataan riittävän hyvin ennen toimitusta. Toimikortit, USB-avaimet ja PIN-koodikuoret, joita ei ole vielä toimitettu käyttäjille, tulee säilyttää lukitussa kaapissa.

Kun varmenne toimitetaan toimikortilla, siihen liittyvä PIN-koodi toimitetaan erillisessä suojakuoressa.

Kun varmenne toimitetaan USB-avaimella, rekisteröintivastaavan tulee neuvoa käyttäjää vaihtamaan avaimen liittyvä oletusarvoinen PIN-koodi ensimmäisellä käyttökerralla.

Kun ohjelmistovarmenteen hakuun liittyy kertakäyttösalasanan toimitus käyttäjälle, rekisteröintivastaavan on huolehdittava siitä, että se ei joudu ulkopuolisten tietoon. Jos rekisteröintivastaava luo käyttäjän ohjelmistovarmenteen ja toimittaa sen sähköpostilla, PIN-koodi on toimitettava käyttäjälle erikseen toista kanavaa pitkin.

4. Varmenteen haltijoille annettava ohjeistus

Rekisteröintivastaavien tulee antaa varmenteen haltijoille riittävä opastus varmenteen käyttötarkoituksesta ja yksityisen avaimen käytöstä. Koska varmenteet ovat osa järjestelmää, jolla suojataan organisaation omia tietojärjestelmiä, käyttäjiä tulee kehottaa noudattamaan organisaation omia tietoturvaohjeita ja -politiikkaa myös varmenteen ja yksityisen avaimen suhteen. Käyttäjille on korostettava varmenteen hakemiseen ja käyttämiseen liittyviä seuraavia turvallisuusvaatimuksia:

- Kun varmenteen haltija saa yksityisen avaimen haltuunsa, hän on sen jälkeen vastuussa avaimensa suojaamisesta siten että se ei katoa, paljastu eikä joudu ulkopuolisten käsiin.
- Yksityinen avain tulee suojata PIN-koodilla. Ohjelmistovarmenteeseen liittyvän PIN-koodin tulee olla vähintään 8 merkin pituinen ja koostua kirjaimista, numeroista ja erikoismerkeistä.
- Yksityiseen avaimen liittyvää PIN-koodia on säilytettävä siten, että se ei joudu ulkopuolisten tietoon.
- Varmenteen haltija vastaa henkilökohtaisesti hänelle myönnettyyn varmenteeseen liittyvällä yksityisellä avaimellaan tehdyistä toimituksista riippumatta siitä, onko hän tehnyt ne itse tai luovuttanut PIN-koodinsa ja yksityisen avaimensa toisen käyttöön, tai onko ulkopuolinen käyttänyt niitä ilman hänen suostumustaan.

Varmenteen haltijoita on opastettava tekemään välittömästi ilmoitus suoraan Soneran sulkupalveluun tai oman organisaationsa rekisteröintivastaavalle, mikäli varmenteen haltija epäilee, että hänen yksityinen avaimensa on kadonnut tai joutunut ulkopuolisten haltuun, tai että hänen PIN-koodinsa on paljastunut, tai jos varmenteessa on tietoja, jotka eivät enää pidä paikkaansa (esim. varmenteen haltijan nimi on muuttunut).

5. Varmenteiden peruuttaminen

Jos varmenteen haltija pyytää varmenteensa sulkemista, rekisteröintivastaavan tulee aina toimittaa varmenteen peruuttamispyyntö Soneran sulkupalveluun. Samoin tulee tehdä, jos asiakkaan hallinnollinen yhteyshenkilö pyytää käyttäjän varmenteen sulkemista. Ilmoitus tulee tehdä myös silloin, jos rekisteröintivastaavalla on syytä epäillä, että varmenteen haltijan yksityinen avain tai PIN-koodi eivät enää ole hänen yksinomaisessa hallinnassaan tai jos varmenteen haltija ei noudata niitä ohjeita, joita hänelle on varmenteiden ja yksityisten avainten käytöstä annettu mm. tähän dokumenttiin pohjautuen. Varmenteen peruuttamisesta on pyydettävä lisäksi, jos tiedetään, että varmenteessa olevat tiedot eivät enää päde, tai jos varmenteen haltijan ja asiakasorganisaation tai asiakkaan ja Soneran välinen sopimus muuttuu tai päättyy siten, että varmenteen käytölle ei enää ole edellytyksiä.

Varmenteen peruuttamispyyntö on tehtävä aina välittömästi, kun syytä siihen ilmenee.

5.1. Rekisteröintivastaavan varmenteen peruuttaminen

Rekisteröintivastaavan tulee välittömästi pyytää oman varmenteensa peruuttamista, mikäli hän epäilee, että hänen yksityinen avaimensa on kadonnut tai joutunut ulkopuolisten haltuun, tai että hänen PIN-koodinsa on paljastunut, tai jos hänen varmenteessaan on tietoja, jotka eivät enää pidä paikkaansa (esim. varmenteen haltijan nimi on muuttunut).

Rekisteröintivastaavan tulee toimittaa peruuttamispyyntö toisen rekisteröintivastaavan varmenteesta, mikäli asiakkaan hallinnollinen yhteyshenkilö tätä pyytää.